

Säädöskokoelma

Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset

Kaupunginvaltuusto

19.5.2025 § 52

Sisällysluettelo

1 LUKU Yleiset määräykset	3
1 § Määräysten antaminen ja valvonta	3
2 § Tavoitteet	3
3 § Soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin	3
4 § Määritelmät ja paikalliset olosuhteet	5
2 LUKU Jätevesien käsittely ja johtaminen	7
5 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella	7
6 § Talousjätevesien käsittely pilaantumiselle herkillä alueilla	9
7 § Jätevesien käsittelyyn liittyvä kirjanpito	10
8 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden pesu	10
9 § Muita määräyksiä pesemisestä ja jätevesien johtamisesta	10
10 § Työmaavesi.....	11
3 LUKU Pinta- ja pohjavesien suojelu	11
11 § Kotieläinten lannan levitys ja ulkotarhat	11
12 § Lumen vastaanottopaikat ja läjitys	12
4 LUKU Melu	12
13 § Määräykset erityisen häiritsevästä, tilapäisestä melusta	12
5 LUKU Ilmansuojelu	14
14 § Kunnostus- ja puhtaanapitotyöt	14
15 § Rakennusten huolto-, rakentamis- ja kunnostustoimenpiteet sekä purkutyöt	14
6 LUKU Jätteet.....	15
16 § Jätteen pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa	15
17 § Rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla	17
7 LUKU Kemikaalit	18

18 § Kemikaalien varastointi.....	18
19 § Polttoaineiden jakelu ja säiliöiden täyttö	20
20 § Polttoaineiden ja muiden nestemäisten kemikaalien väliaikainen varastointi	20
21 § Maanalaisten öljy- ja polttoainesäiliöiden käytöstä poistaminen	21
22 § Määräykset kemiallisten torjunta-aineiden käytön rajoittamisesta	22
8 LUKU Muut toiminnot.....	22
23 § Maalämpöjärjestelmän rakentaminen ja sijoittaminen	22
9 LUKU Muut määräykset	23
24 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä	23
25 § Määräysten rikkominen ja seuraamukset.....	23
26 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset.....	23

1 LUKU Yleiset määräykset

1 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelumääräykset on antanut ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n nojalla Hämeenlinnan kaupunginvaltuusto.

Näiden määräysten noudattamista Hämeenlinnassa valvoo ympäristönsuojelulain (527/2014) 22 §:n mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Hämeenlinnan kaupungin kaupunkirakennelautakunta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää ympäristönsuojelumääräysten mukaista toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 7 §:ssä säädetään.

2 § Tavoitteet

Ympäristönsuojelumääräysten tarkoituksena on ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n mukaisesti paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja siten kuin ympäristönsuojelulaissa on säädetty. Kunnan viranomaisten tulee lupa-asioita ratkaistessaan ja muita viranomaispäätöksiä tehdessään ottaa huomioon ympäristönsuojelumääräysten säännökset.

3 § Soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa koko Hämeenlinnan kaupungin alueella, paitsi niissä tapauksissa, kun määräyksiä on annettu tiettyjen paikallisten olosuhteiden vuoksi vain rajatulle alueelle.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n 2 momentin mukaisesti ympäristönsuojelumääräykset eivät voi koskea:

- 1) luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa;
- 2) 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteista toimintaa;
- 3) 120 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksellisia tilanteita;
- 4) 136 §:n 1 momentissa tarkoitettua pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevaa ilmoitusmenettelyä;
- 5) puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.

Määräykset voivat ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n 3 momentin mukaisesti koskea:

- 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
 - 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa;
 - 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
 - 4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon;
 - 5) sellaisten alueiden ja vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
 - 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista;
 - 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia.
-

Näitä määräyksiä noudatetaan muiden kunnallisten määräysten rinnalla ja tarvittaessa samanaikaisesti. Mikäli samasta asiasta on määrätty muussa kunnallisessa määräyksessä, tulee ympäristönsuojelumääräyksiä noudattaa silloin, kun sen voidaan katsoa johtavan parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon.

4 § Määritelmät ja paikalliset olosuhteet

Tässä määritellään ympäristönsuojelumääräyksissä käytettävä terminologia sekä mitä paikallisia olosuhteita Hämeenlinnassa on tunnistettu määräysten antamisen perustaksi.

Harmailla jätevesillä tarkoitetaan pesuvesiä ja muita koostumukseltaan vastaavia jätevesiä. Harmaat jätevedet eivät sisällä käymäläjätevesiä.

Jaloittelualueella tarkoitetaan eläinsuojan välittömässä yhteydessä sijaitsevaa aluetta, jota käytetään säännöllisesti eläinten jaloitteluun ja jolta kerätään lanta ja valumavedet talteen.

Jätevesien käsittelyjärjestelmällä tarkoitetaan talousjätevesien puhdistusta tai muuta käsittelyä varten tarvittavien laitteiden ja rakenteiden muodostamaa kokonaisuutta.

Pilaantumiselle herkillä alueilla tarkoitetaan pohjavesialueita, ranta-alueita sekä vedenhankinnan kannalta tärkeitä ranta-alueita.

Pohjavesialueella tarkoitetaan sellaista geologisin perustein rajattua maaperän muodostumaa tai kallioperän vyöhykettä, joka mahdollistaa merkittävän pohjaveden virtauksen tai vedenoton. Pohjavesialueet on luokiteltu vedenhankinnan kannalta tärkeiksi (1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuviksi pohjavesialueiksi (2-luokka). Lisäksi luokittelussa on huomioitu pohjavesialueet, joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (E-luokka). Pohjavesialueet kartalla saatavilla [Hämeenlinnan kaupungin karttapalvelusta](#).

Pohjaveden muodostumisalue on alue, jolla maakerrokset ovat hyvin vettä johtavia ja jolla maaperä mahdollistaa veden merkittävän imeytymisen pohjavedeksi. Kartoissa pohjavesialueen sisempi raja kertoo muodostumisalueen rajan. Pohjaveden muodostumisalueet kartalla saatavilla Hämeenlinnan kaupungin karttapalvelusta.

Ranta-alue tarkoittaa tässä yhteydessä enintään 100 metrin etäisyydellä keskivedenkorkeuden mukaan määritetystä vesistön rantaviivasta sijaitsevaa aluetta. Ranta-alueet saatavilla Hämeenlinnan kaupungin karttapalvelusta.

Taajama tarkoittaa tilastollista taajamaa eli kaikkia vähintään 200 asukkaan rakennusryhmiä, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole yli 200 metriä suurempi. Rajaus perustuu 250 m x 250 m ruudukkoon, jossa huomioidaan asukasluvun lisäksi rakennusten lukumäärä, kerrosala ja keskittyneisyys. YKR-taajamarajauksen tuottaa Suomen ympäristökeskus. Taajamat saatavilla Hämeenlinnan kaupungin karttapalvelusta.

Tulvanalaisella alueella tarkoitetaan aluetta, joka jää tulvan alle useammin kuin keskimäärin kerran 20 vuodessa eikä sitä ole suojattu tulvapenkereillä tai muilla pysyvillä rakenteilla.

Työmaavedellä tarkoitetaan työmailla muodostuvia vesiä tai lietettä lukuun ottamatta työmaakoppien sosiaali- ja saniteettitiloissa syntyviä talousjätevesiä.

Ulkotarhalla tarkoitetaan aidattua, jaloittelualuetta laajempaa aluetta, jossa eläimiä pidetään yleensä ympärivuotisesti. Ulkotarhassa voi sijaita sääsuoja sekä ruokinta- ja juottopaikat. Ulkotarha voi sisältää myös jaloittelualueen.

Vedenhankinnan kannalta tärkeä ranta-alue, jolla tarkoitetaan Hämeenlinnassa sijaitsevan Alajärven ranta-aluetta, joka ulottuu 100 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Vesistö tarkoittaa järveä, lampea, jokea, puroa ja muuta luonnollista vesialuetta sekä tekojärveä, kanavaa ja muuta vastaavaa keinotekoisia vesialuetta.

Vesistönä ei kuitenkaan pidetä noroa, ojaa ja lähdettä.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, missä kiinteistö tulee liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja/tai jätevesiviemäriin. Toiminta-alue on määritetty kunnan päätöksellä siten kuin vesihuoltolaissa (119/2001) on säädetty. Toiminta-alueet määritellään erikseen vesijohdolle ja jätevesiviemäriille. Vesihuollon toiminta-alueet ovat saatavilla [Hämeenlinnan kaupungin karttapalvelusta](#).

Vähäisillä jätevesillä tarkoitetaan muita kuin käymäläjätevesiä, joita muodostuu asuinkiinteistöissä, joiden varustelu on veden käytön kannalta vaatimaton tai vuotuinen käyttö asukasvuorokausina on vähäistä ja kun käytettävä talousvesi kannetaan tai johdetaan siihen verrattavalla tilapäisellä vesijohdolla.

2 LUKU Jätevesien käsittely ja johtaminen

5 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella

Puhdistettujen talousjätevesien purkupaikan ja *jätevesien käsittelyjärjestelmän* sijoittamisessa kiinteistölle tulee noudattaa taulukossa esitettyjä vähimmäisuojaetäisyyksiä. Purkupaikalla tarkoitetaan sitä kohtaa, missä jätevedet purkautuvat järjestelmästä ympäristöön.

Kohde	Vähimmäisetäisyys
Talousvesikaivo tai lähde*	30–50 m
Energiakaivo*	20–30 m
Vesistö	20 m (keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta)

Oja tai noro **	5 m jätevesien käsittelyjärjestelmästä
Pohjavesi (ylin pinnankorkeus)	1 m suojakerrospaksuus maahanimeyttämön imeytysputkistosta 0,5 m suojakerrospaksuus maasuodattamon alapinnasta

**) Jätevesien käsittelyjärjestelmä tulee sijoittaa pohjaveden virtaussuunnassa talousvesikaivon tai energiakaivon alapuolelle. Suojaetäisyyden arvioinnissa on otettava huomioon mm. jäteveden määrä ja laatu, maaston kaltevuus, raekoko sekä pohjavesiolosuhteet.*

***) Käsiteltyjen jätevesien johtamiseen kiinteistön rajajojaan tarvitaan naapurin kirjallinen suostumus.*

Ympäristönsuojeluviranomainen voi edellyttää suurempia suojaetäisyyksiä silloin, kun olosuhteet sitä vaativat.

Kiinteistön jätevesijärjestelmää tai puhdistetun jäteveden purkupaikkaa ei saa sijoittaa *tulvanalaiselle alueelle*.

Vähäiset jätevedet voidaan imeyttää maahan vähintään 10 metrin etäisyydellä rantaviivasta. Maaperän on sovelluttava jätevesien imeyttämiseen eivätkä *vähäisetkään jätevedet* saa joutua suoraan *vesistöön* tai ojaan.

Kuivakäymälä on rakennettava ja hoidettava siten, ettei sen käytöstä aiheudu haju- tai muuta haittaa ympäristölle tai terveydelle. Kuivakäymälää tai käymäläjätteen kompostia ei saa sijoittaa *tulvanalaiselle alueelle*, 15 metriä lähemmäksi *vesistöä* tai talousvesikaivoa eikä 5 metriä lähemmäksi ojaan tai naapurikiinteistön rajaa. Etäisyydestä naapurin rajaan voidaan poiketa, mikäli naapuri antaa kirjallisen suostumuksensa.

Poikkeaminen vähimmäissuojaetäisyyksistä voidaan myöntää, mikäli jätevesien käsittelystä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa ja suojaetäisyyksien noudattaminen muodostuisi kiinteistön omistajalle kohtuuttomaksi kiinteistön

ominaisuuksien tai kustannusten vuoksi. Poikkeamista voi hakea kirjallisesti ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Umpisäiliöt tulee varustaa täyttymishälyttimellä.

Vesikäymälän rakentaminen on kielletty, jos saostus-, umpi- ja vastaavien talousjätevesisäiliöiden tyhjentäminen ei ole mahdollista tieyhteyden puuttumisen tai muun syyn vuoksi.

6 § Talousjätevesien käsittely pilaantumiselle herkillä alueilla

Pohjavesialueella ja ranta-alueella käymäläjätevesiä sisältävän puhdistetun ja puhdistamattoman talousjäteveden imeyttäminen maaperään ja johtaminen ojaan, noroon tai *vesistöön* on kielletty. Käymäläjätevesien varastointiin, käsittelyyn ja johtamiseen käytettävien rakenteiden tulee olla umpinaisia. Jätevedet tulee ensisijaisesti kerätä umpisäiliöön. Vaihtoehtoisesti ne voidaan käsitellä tiiviissä jätevesijärjestelmässä, josta puhdistettu jätevesi johdetaan pohjavesi- tai ranta-alueen ulkopuolelle, tai johtaa suljetussa viemärissä pohjavesi- tai ranta-alueen ulkopuolelle asianmukaiseen käsittelyyn.

Pohjavesi- ja ranta-alueilla harmaat jätevedet tulee käsitellä siten, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 40 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen. Puhdistustason toteutumisen varmistamiseksi käsitellystä jätevedestä pitää pystyä ottamaan näyte. *Vähäiset jätevedet* voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Poikkeaminen perustasoa ankarammasta puhdistusvaatimuksesta voidaan myöntää ympäristönsuojelulain (527/2014) 156 d §:n mukaisten edellytysten täyttyessä.

7 § Jätevesien käsittelyyn liittyvä kirjanpito

Kiinteistön haltijan on säilytettävä tositteet ja pidettävä kirjaa, joista ilmenevät jätevesien käsittelyjärjestelmän tarkastukset, huollot ja säiliöiden tyhjennykset. Tiedot näistä tulee pyydettäessä antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tositteet ja kirjanpito tulee säilyttää vähintään kolme vuotta.

8 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden pesu

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden pesu on kielletty katu- ja tiealueilla ja muilla yleisessä käytössä olevilla alueilla. Näiden laitteiden pesussa muodostuvien pesuvesien johtaminen puhdistamattomina sadevesiviemäriin tai *vesistöön* on kielletty.

Pohjavesialueilla ja ranta-alueilla ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden pesu on kielletty liuotinpesuaineilla muualla kuin tähän tarkoitukseen rakennetulla katetulla pesupaikalla, josta pesuvedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta yleiseen jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksyttyyn jätevesien puhdistusjärjestelmään.

Ammattimainen pesulatoiminta tai muutoin laajamittainen ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden pesu kiinteistöllä on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen rakennetulla katetulla pesupaikalla, josta pesuvedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta yleiseen jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksyttyyn jätevesien puhdistusjärjestelmään.

9 § Muita määräyksiä pesemisestä ja jätevesien johtamisesta

Mattojen, tekstiilien ja muiden tavaroiden pesu rannoilla tulee järjestää niin, että pesuvedet eivät joudu suoraan *vesistöön*.

Uima-altaita, paljuja ja porealtaita tyhjennettäessä vesi on johdettava jätevesiviemäriin tai imeytettävä maahan omalle tontille niin, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle. Vesiä ei saa johtaa suoraan *vesistöön* tai hulevesiviemäriin.

Mikäli on käytetty vedenkäsittelykemikaaleja, on ne huomioitava vesien käsittelyssä.

10 § Työmaavesi

Rakennustyömailla ja muissa tilapäisissä toiminnoissa kuten energiakaivojen porauksessa syntyviä ympäristölle tai viemäriverkoston toiminnalle haitallisia *työmaavesiä* ei saa johtaa *vesistöön*, hulevesiviemäriin tai kiinteistön ulkopuolelle ilman esikäsittelyä, jolla haitta saadaan poistettua tai riittävästi vähennettyä. Maahan imeyttämisen edellytyksenä on, ettei siitä aiheudu maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. *Työmaavesien* johtamisesta jätevesi- tai hulevesiviemäriin tulee sopia vesihuoltolaitoksen kanssa.

Merkittäviä määriä kiintoainetta tai haitallisia aineita sisältävien tai pH-arvoltaan neutraalista poikkeavien *työmaavesien* johtamisesta tai maahan imeyttämisestä on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista.

3 LUKU Pinta- ja pohjavesien suojelu

11 § Kotieläinten lannan levitys ja ulkotarhat

Vedenhankinnan kannalta tärkeälle ranta-alueelle on jätettävä vähintään 30 metrin levyinen suojavyöhyke, jolla lantaa saa levittää ainoastaan keväällä ennen kylvöjä ja kasvukauden aikana kasvustoon. Lisäksi kaikilla alueilla on voimassa, mitä valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) on säädetty.

Lantaa, virtsaa tai muita orgaanisia lannoitteita voidaan levittää *pohjavesialueen* ulkorajan ja *pohjavesialueen muodostumisalueen* väliselle vyöhykkeelle, kun lanta mullataan mahdollisimman nopeasti.

Lantaa, virtsaa tai muita orgaanisia lannoitteita ei saa levittää *pohjaveden muodostumisalueella*. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen, jos maaperätutkimukset tai muut riittävät tiedot *pohjavesialueesta* osoittavat, ettei lannan, virtsan tai muiden orgaanisten lannoitteiden levityksestä *pohjaveden muodostumisalueella* aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Kotieläinten *ulkotarhoista* ja *jaloittelualueilta* pintamaa on uusittava tarvittaessa. *Ulkotarhojen* pintamaan liettymisestä ei saa aiheutua valumia ympäristöön.

12 § Lumen vastaanottopaikat ja läjitys

Lumen vastaanottopaikkaa ei saa sijoittaa *pohjavesialueelle* eikä *vesistöön*. Sulamisvedet tulee selkeyttää ja tarvittaessa käsitellä ennen niiden johtamista ojaan, noroon tai *vesistöön*. Lumen vastaanottopaikan haltijan tulee huolehtia alueen siivoamisesta välittömästi lumen sulamisen jälkeen.

Aurattua lunta ei saa väliaikaisestikaan läjittää niin, että lumi tai sulamisvedet aiheuttavat ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai vettymishaittaa.

4 LUKU Melu

13 § Määräykset erityisen häiritsevästä, tilapäisestä melusta

Tilapäisestä toiminna ei tarvitse tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaista meluilmoitusta, mikäli toimitaan näiden määräysten mukaisesti.

Äänenvahvistimien käyttö

Taajamassa äänenvahvistimien käyttö ulkotiloissa on sallittu klo 7–22.

Tapahtumien yhteydessä yleisökäyttöön soveltuvalla alueella (tori, kävelykatu, urheilukenttä tai muu tähän tarkoitukseen rajattu alue) on äänenvahvistimien käyttö sallittu klo 7–24.

Yleisökäyttöön soveltuvilla alueilla olevista tapahtumista, jotka jatkuvat klo 22–24, on tiedotettava vähintään 30 vuorokautta ennen tapahtumaa kunnan

ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tiedotuksessa on mainittava työn tai tapahtuman laatu, kesto sekä tapahtumasta vastaavan yhteystiedot.

Järjestäjien on huolehdittava siitä, että äänentoistolaitteet on suunnattu ja säädetty koko tilaisuuden ajan siten, että niiden käyttö häiritsee naapurustoa mahdollisimman vähän.

Melua aiheuttava työ

Taajamassa häiritsevää melua aiheuttava työ (esim. rakennus- ja purkutyö sekä häiritsevää melua aiheuttavien koneiden käyttö) voidaan tehdä ilman ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaista ilmoitusta, jos työ voidaan tehdä enintään neljän viikon aikana arkisin, maanantaista perjantaihin, klo 7–18.

Erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttäminen sekä muut erityisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot (kuten rakennus- ja purkutyöt, kadunrakentaminen tai muu vastaava) on sallittu ilta- ja yöaikaan (klo 18–07) silloin, kun toiminta on tilapäistä, lyhytaikaista ja välttämätöntä yhdyskuntateknisen kunnossapidon vuoksi (kuten liikenneturvallisuuden tai liikenteen sujuvuuden vuoksi) taikka maa- ja metsätalouselinkeinon harjoittamisen vuoksi. Tällaisista toiminnoista ei tarvitse tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaista meluilmoitusta.

Ammattimaisen rakentajan tai urakoitsijan on tiedotettava etukäteen erityisen häiritsevää melua aiheuttavista rakennus-, purku-, korjaus- ja kunnostustöistä melun vaikutuspiirissä oleville asukkaille, hoito- ja oppilaitoksille sekä muille sellaisille kohteille, joille työstä saattaa aiheutua haittaa tai häiriötä. Tiedote on jaettava viimeistään seitsemän vuorokautta ennen työn aloittamista. Siitä on käytävä ilmi työn kokonaiskesto, päivittäiset työajat ja työstä vastaavien yhteystiedot.

Muut melua aiheuttavat tapahtumat

Muista kertaluonteisista yleisötapauksista, kuten yleisöennätyksistä, moottoriurheilusta, näyttelyistä, esityksistä ja muista niiden kaltaisista, ei saa aiheutua kohtuutonta meluhaittaa ja niistä on tiedotettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen tapahtumaa. Tiedotuksessa on mainittava tapahtuman paikka, laatu, kesto sekä tapahtumasta vastaavan yhteystiedot.

5 LUKU Ilmansuojelu

14 § Kunnostus- ja puhtaanapitotyöt

Kulkuväylien ja muiden alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitotyön yhteydessä pölyäminen on estettävä esimerkiksi kastelemalla kunnossapidettävät väylät ennen niiden puhdistamista. Toimenpiteestä ei kuitenkaan saa aiheutua haittaa viemäriverkostolle. Katualue tulee huuhdella vasta irtoaineksen poistamisen jälkeen. Lehtipuhaltimien käyttö hiekoitushiekan poistoon on kielletty, mikäli puhdistustyön yhteydessä pölyämistä ei voida estää esimerkiksi tehokkaalla kastelulla.

15 § Rakennusten huolto-, rakentamis- ja kunnostustoimenpiteet sekä purkutytöt

Taajamassa rakennusten julkisivujen ja ulkotiloissa suoritettavien rakenteiden tai esineiden maalaus- ja muiden kunnostus- tai purkutöiden yhteydessä tulee huolehtia siitä, että toiminnasta aiheutuva melu, pöly, liuotinainehöyryt tai muut vastaavat päästöt eivät aiheuta haittaa tai vaaraa kiinteistön asukkaille, naapureille tai ympäristölle. Päästöjen leviäminen ympäristöön tulee estää esimerkiksi suojapeittein tai muulla asianmukaisella tavalla.

Suihkupuhalluksessa (mm. hiekkapuhallus), kemiallisessa maalinpoistossa ja muissa kunnostustöissä on käytettävä tiivistä suojausta siten, että jätteiden pääsy ilmaan, maaperään ja viemäriin estetään. Työn jälkeen työkohteen

ympäristö on siivottava ja syntyneet jätteet toimitettava jätteiden laadun edellyttämään käsittelyyn.

Rakentamisessa ja purkamisessa käytettävä kalusto on varustettava asianmukaisella pölyntorjunnalla. Erityistä huomiota pölyn ja muiden päästöjen torjuntaan tulee kiinnittää, kun työtä tehdään herkkien kohteiden (koulu, päiväkot, sairaala tai vastaava) läheisyydessä.

Kiinteistön haltijan tai toimenpiteen suorittajan on ilmoitettava huolto- ja kunnostustöiden aloittamisesta kiinteistön asukkaille ja naapureille.

Taajamassa rakennustyömaaliikenteen pölyntorjunnasta tulee huolehtia ajoväylien riittävällä kastelulla, harjauksella tai muulla soveltuvalla menetelmällä.

6 LUKU Jätteet

16 § Jätteen pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa

Maarakentamisessa voidaan käyttää kertaluontoisesti ympäristölle haitattomia betoni- ja tiilimurskeita alle 500 tonnia korvaamaan neitseellisiä luonnonaineksia. Jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa tulee olla suunnitelmallista ja pienimuotoista eikä se saa olla ammattimaista tai laitosmaista. Jätteen pienimuotoinen hyödyntäminen ei ole sallittu *pohjavesialueilla*. Määräystä ei sovelleta, mikäli jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa edellyttää ympäristölupaa tai hyödyntämiseen sovelletaan eräiden jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa annettua valtioneuvoston asetusta (843/2017).

Jätteen pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa on mahdollista seuraavin edellytyksin:

- Jäte ei sisällä ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita eikä aiheuta muutakaan haittaa tai vaaraa ympäristölle.
 - Jäte ei sisällä betoniterästä.
-

- Jäte on murskattu tai pulveroitu käyttötarkoitukseen sopivaksi. Jätteen palakoko saa olla enintään 150 millimetriä.
- Jätettä käytetään vain tasauksen, kantavuuden ja kestävyys kannalta tarpeellinen määrä. Kerrospaksuus saa olla tällöin enintään 100 senttimetriä.
- Jätteen sijoituspaikka ei ole rakennuksen alla tai putkikaivannossa.
- Jätteen sijoituspaikka ei ole *pohjavesialueella* ja sen etäisyys talousvesikaivoon ja *vesistöön* sekä lähteeseen on riittävä (vähintään 30–50 metriä sijaintipaikasta riippuen).
- Jätettä sisältävän rakennekerroksen etäisyys pohjaveden enimmäiskorkeudesta on vähintään yksi metri.
- Jätettä sisältävä rakenne peitetään tai päällystetään.
- Jätteen sijoittamiselle on kiinteistön omistajan ja haltijan hyväksyntä.

Edellä esitetystä hyötykäytöstä tulee tehdä valvontailmoitus Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista. Valvontailmoituksesta on käytävä ilmi vähintään seuraavat asiat:

Hyödyntämispaikan haltija ja käyttötarkoitus, jätteen nimike, jätteen luovuttaja, alkuperä, laatu, määrä ja käsittelytapa, jätteen varastointi, selvitys peittämiseen tai päällystämiseen käytettävästä materiaalista sekä ajankohta, jolloin jätteen hyödyntäminen maarakentamisen aikana alkaa ja päättyy. Lisäksi ilmoitukseen on liitettävä mahdolliset jätteen ympäristökelpoisuutta kuvaavat analyysitulokset ja tiedot hyödyntämispaikan sijainnista merkittynä asemapiirroksen tai karttaan, johon rakenne on rajattu. Ilmoituksessa tulee käydä myös ilmi, että kiinteistön omistaja ja haltija ovat suostuneet esitettyyn jätteen hyödyntämiseen.

Rakentajan on oltava selvillä jäte-erien laadusta ja tarvittaessa selvittää jäte-erien haitta-ainepitoisuudet.

Hyödyntämispaikan haltijan on maarakentamisen päätyttyä annettava kirjallinen selvitys siitä, miten valvontailmoituksen mukainen jätteiden hyödyntäminen on toteutunut.

Kiinteistön haltijan vaihtuessa haltijan on annettava käytettävissä olevat tiedot maaperään sijoitetuista jätteistä kiinteistön uudelle haltijalle.

17 § Rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla

Purettavien rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla on kielletty.

Pelastuslaitos voi kuitenkin polttaa savusukellusharjoitusten yhteydessä tarvitsemansa määrän purettavia rakennuksia muualla kuin *pohjavesialueilla*.

Rakennusten käytöstä harjoituskohteena on tehtävä ympäristönsuojeluviranomaiselle ilmoitus viimeistään 30 vuorokautta ennen suunniteltua harjoitusajankohtaa.

Harjoituksen ajankohta sekä vastuuhenkilön yhteystiedot tulee ilmoittaa viimeistään viikkoa ennen harjoitusta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Rakennuksen polttamisajankohdasta tulee ilmoittaa naapurikiinteistöille viimeistään viikkoa ennen harjoitusta.

Poltettava rakennus tulee tyhjentää. Rakennuksesta tulee ennen harjoitusta olla poistettuna kaikki vaaralliset jätteet, asbesti, sähkölaitteet, huonekalut sekä muu materiaali, joista voi aiheutua haitallisia päästöjä.

Rakennuksesta poistetut jätteet, kaikki palon jälkeiset palamisjätteet sekä perustusten jätteet tulee kiinteistön haltijan viipymättä kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua poltosta luovuttaa toimijalle, jolla on jätelain 29 §:n mukainen oikeus tai lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Palamisjätteet tulee lajitella mahdollisuuksien mukaan.

7 LUKU Kemikaalit

18 § Kemikaalien varastointi

Vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden (kuten öljyjen, maalien, torjunta-aineiden ja liuottimien) varastointi ja säilytys tulee järjestää kiinteistöllä siten, etteivät ne normaalioloissa tai onnettomuustilanteissa pääse maaperään, pohjaveteen, viemäriin, rakennusten rakenteisiin, ilmaan tai muuhun ympäristöön. Kemikaalit on säilytettävä lukitussa ja katetussa tilassa tai siten, etteivät asiattomat saa niitä haltuunsa. Kemikaalien varastointiin käytettävistä säiliöistä tai astioista pitää ilmetä, mitä kemikaalia säiliö tai astia sisältää ja aineen edellyttämät vaaramerkinnät. Keskenään vaarallisesti reagoivat kemikaalit ja jätteet on varastoitava erillään toisistaan. Kemikaalisäiliöt ja niiden suoja-altaat on sijoitettava siten, että niiden kunto voidaan todeta esteettömästi, ja mahdolliset vuodot havaita nopeasti.

Nestemäiset vaaralliset kemikaalit ja jätteet on varastoitava ylitäytön pidättävissä kaksoisvaippasäiliöissä. Mikäli säiliöt eivät pidätä ylitäyttöä, pitää ne sijoittaa suoja-altaaseen tai sijoittaa siten, että kemikaalin tai jätteen pääsy ympäristöön tai viemäriin estyy. Suoja-altaan on kestettävä siinä varastoitavia kemikaaleja. Suoja-altaan tilavuuden on oltava vähintään 110 % altaassa olevan suurimman säiliön tilavuudesta. Suojarakenteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Mikäli kemikaaleja ei varastoida ylitäytön pidättävässä kaksoisvaippasäiliössä tai valuma-altaassa, varastotilan on oltava viemäröimätön tai lattiakaivo on varustettava asianmukaisella suojakannella tai sulkuventtiilillä. Varastotilan lattian ja seinien tulee olla tiiviitä riittävän allastilavuuden muodostumiseksi. Lattiakaivo on oltava suljettuna lukuun ottamatta lattian pesua. Öljy- ja polttonestesäiliöt tulee olla varustettu ylitäytönestimellä ja niiden jakelulaitteistot laponestolla.

Pohjavesialueella nestemäisten vaarallisten kemikaalien ja jätteiden vuotojenhallinta on toteutettava kaksinkertaisen suojausperiaatteen mukaisesti.

Kaksinkertainen suojausrakenne saavutetaan sijoittamalla kaksoisvaipparakenteinen säiliö suoja-altaaseen tai allastetun nestetiivin rakenteen päälle, jonka tilavuus on 110 % säiliön tilavuudesta.

Ulkona olevat maanpäälliset kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöt on sijoitettava kantavalle ja nestetiiville alustalle, jolta mahdolliset vuodot ovat kerättävissä talteen. Säiliön tulee olla alustastaan riittävästi irti.

Kemikaalien käsittely- ja varastointipaikoilla on oltava imeytysainetta ja välineitä mahdollisten vuotojen leviämisen estämistä, keräämistä ja talteenottoa varten.

Pohjavesialueelle ja vedenhankinnan kannalta tärkeälle ranta-alueelle ei saa sijoittaa maanalaisia vaarallisten nestemäisten kemikaalien ja vaarallisten nestemäisten jätteiden säiliöitä.

Pohjavesialueella jo sijaitsevia maanalaisia öljy-, polttoneste- tai muita kemikaalisäiliöitä ei saa kunnostaa pinnoittamalla.

Säiliöiden tarkastaminen

Pohjavesialueilla sijaitsevat maanalaiset öljylämmitys- ja polttonestesäiliöt on tarkastutettava määräajoin siten kuin maanalaisten öljylämmityssäiliöiden määräaikaistarkastuksista annetussa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (344/83) on säädetty.

Muut öljylämmitys- ja polttonestesäiliöt sekä vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöt tulee kiinteistön/säiliön omistajan tai haltijan tarkastuttaa ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta. Siitä eteenpäin säiliöt tulee tarkastuttaa vähintään 10 vuoden välein, ellei tarkastusta ole tarpeen tehdä useammin säiliön kunnon vuoksi.

Tarkastuksen saa suorittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) hyväksymä tarkastusliike. Tarkastuksista laadittavat pöytäkirjat on pyydettäessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Määräys ei koske vaarallisten aineiden kuljettamiseen tarkoitettuja säiliöitä, säiliökontteja ja IBC-pakkauksia, joiden tulee olla tyyppihyväksytyjä ja tarkastettu vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettujen määräysten mukaisesti.

19 § Polttoaineiden jakelu ja säiliöiden täyttö

Säiliön täyttö- ja kaluston tankkauspaikat tulee sijoittaa tai rakentaa siten, että vuotojen pääsy maaperään, pinta- ja pohjaveteen sekä viemäriin on estetty. Polttonesteiden ja muiden kemikaalien pysyväisluonteisella tankkaus- ja täyttöpaikalla on oltava kemikaaleja läpäisemätön tiivis pinnoite tai sitä vastaava rakenne. Päällyste on korotettava reunoiltaan tai kallistettava kauttaaltaan kulmaan, jossa oleva hulevesien poistokohta on suljettava säiliön täytön ajaksi. Määräys ei koske kiinteistöjen lämmitysöljysäiliöiden täyttöpaikkoja.

Pohjavesialueella nestemäisten vaarallisten kemikaalien ja jätteiden vuotojenhallinta on toteutettava kaksinkertaisen suojausperiaatteen mukaisesti.

Säiliön jakelupisteen läheisyydessä on oltava riittävä määrä imeytysainetta ja työkaluja mahdollisten polttonesteiden valumien talteen keräämiseksi.

20 § Polttoaineiden ja muiden nestemäisten kemikaalien väliaikainen varastointi

Polttoaineita ja muita nestemäisiä kemikaaleja voidaan varastoida väliaikaisesti esimerkiksi työmailla varastosäiliössä, joka on kaksivaippainen ja ylitäytön pidättävä tai suoja-altaalla varustettu kaksi- tai yksivaippainen säiliökontti tai IBC-pakkaus.

Polttoaineiden ja muiden nestemäisten kemikaalien väliaikainen säilytys- ja tankkauspaikka on sijoitettava siten, että mahdolliset vuodot eivät pääse maaperään, *vesistöön*, viemäriin tai ojaan. Tankkauspaikan tulee olla tiiviiksi pinnoitettu tai jos tiiviin pinnoitteen rakentaminen ei ole mahdollista voidaan

sen sijaan käyttää siirrettäviä suoja-altaita ja -peitteitä. Imeytysmateriaalia tulee olla jatkuvasti saatavilla vahinkotilanteita varten.

Pohjavesialueella nestemäisten vaarallisten kemikaalien ja jätteiden vuotojenhallinta on toteutettava kaksinkertaisen suojausperiaatteen mukaisesti.

21 § Maanalaisten öljy- ja polttoainesäiliöiden käytöstä poistaminen

Käytöstä poistettavat maanalaiset polttoneste- ja kemikaalisäiliöt sekä putkistot tulee tyhjentää, puhdistuttaa, tarkastuttaa sekä poistaa maasta. Tarkastuksen saa suorittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) hyväksymä tarkastusliike.

Puhdistetut säiliöt ja putkistot on toimitettava sellaiselle laitokselle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Puhdistuksessa syntyvä öljyjäte on vaarallista jätettä, jonka saa luovuttaa vain jätehuoltorekisterissä olevalle kuljettajalle, joka toimittaa sen asianmukaiseen jätteenkäsittelyyn. Säiliön poiston yhteydessä tulee selvittää maaperän ja pohjaveden mahdollinen pilaantuminen. Mikäli maaperää tai pohjavettä epäillään pilaantuneeksi, tulee siitä välittömästi ilmoittaa valtion ympäristövalvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Säiliön tarkastuksesta laadittava tarkastuspöytäkirja on säilytettävä ja pyydetessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen velvollisuudesta poistaa säiliö maasta. Jos tarkastuksessa ehjäksi todettu öljysäiliö sijaitsee sellaisessa paikassa, että sen poistaminen olisi teknisesti erityisen vaikeaa ja aiheuttaisi vaurioitumisriskin esimerkiksi talon rakenteille, säiliö voidaan erityisestä syystä jättää maahan. Erityinen syy maahan jättämiseen tulee kirjata öljysäiliön tarkastuspöytäkirjaan tai todentaa se muulla vastaavalla tavalla. Erityisestä syystä maahan jätetyn säiliön täyttöputki tulee tulpata tai säiliön tahaton käyttö estää muulla tavoin. Lisäksi on huolehdittava siitä, että kiinteistön tulevatkin omistajat ovat tietoisia kiinteistöllä käytössä

olleesta säiliöstä, sen käytöstä poistamisesta ja mahdollisista puhdistustuloksista. Maahan jätetty säiliö tulee täyttää hiekalla tilanteissa, joissa tyhjän maanalaisen säiliön rakenteen pettäminen voi aiheuttaa sortumavaaran.

22 § Määräykset kemiallisten torjunta-aineiden käytön rajoittamisesta

Torjunta-aineet on levitettävä siten, etteivät ne pääse huuhtoutumaan *vesistöön*, ojaan, noroon tai muuhun vesiuomaan eikä lähteeseen, kaivoon tai muuhun vedenottamoon, vesisäiliöön tai tekolammikkoon. *Vedenhankinnan kannalta tärkeälle ranta-alueelle* tulee jättää suojavyöhyke, jolle ei levitetä torjunta-aineita. Suojavyöhykkeen on oltava keskiveden mukaisesta rantaviivasta mitaten leveydeltään vähintään 30 metriä.

8 LUKU Muut toiminnot

23 § Maalämpöjärjestelmän rakentaminen ja sijoittaminen

Maalämmön ja *vesistöstä* otettavan lämmön käyttöönotossa on varmistuttava siitä, ettei putkistoissa johdettava aine ole terveydelle tai ympäristölle vaarallista. Putkistot tulee merkitä sekä asemapiirrokseen että maastoon.

Pohjavesialueella on tapauskohtaisesti arvioitava vesilain mukaisen luvan tarve. Arvioinnin tekee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja valtion ympäristövalvontaviranomainen. Lämmönkeruujärjestelmien rakentamisesta *pohjavesi- ja ranta-alueille* on tehtävä valvontailmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle 30 vuorokautta ennen rakentamishankkeeseen ryhtymistä.

Energiakaivojen asentaminen on kielletty alueille, joilla sijaitsee pilaantuneita maita tai pilaantunutta pohjavettä.

Energiakaivon porauksessa syntyvä karkea kiviaines sekä veden ja kiintoaineen muodostama liete tulee käsitellä siten, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle tai naapureille. Vesien osalta tulee noudattaa ympäristönsuojelumääräysten 10

§:ää. Energiakaivon rakentamisesta ei saa aiheutua pohjaveden määrän tai laadun haitallisia muutoksia.

9 LUKU Muut määräykset

24 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi kirjallisesta hakemuksesta myöntää tapauskohtaisesti poikkeuksen näistä määräyksistä ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n 4 momentin mukaisesti. Poikkeamiselle on oltava erityinen syy. Määräyksestä poikkeaminen ei saa aiheuttaa ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä vaarantaa näiden ympäristönsuojelumääräysten tavoitteiden toteutumista. Poikkeaminen käsitellään hallintolain (434/2003) mukaisesti. Ympäristönsuojeluviranomaisen tekemään päätökseen haetaan muutosta siten, kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään muutoksenhausta.

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

25 § Määräysten rikkominen ja seuraamukset

Näiden määräysten rikkomisen tai laiminlyönnin pakkokeinoista ja seuraamuksista säädetään ympäristönsuojelulain 18 luvussa.

Ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1–4 §:ssä ja ympäristönsuojelulain rikkomisesta ympäristönsuojelulain 225 §:ssä.

26 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Nämä ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan 1.6.2025. Samalla kumotaan Hämeenlinnan kaupungin 1.11.2011 voimaan tulleet ympäristönsuojelumääräykset.
